Yazar Şamil Demir
Pazar, 15 Mart 2009 19:37

Arabulucunun tarafların yazdıkları ve söylediklerinden çok beden dilleri ve sorulara verdikleri tepkilerden onları anlamaya çalışması daha etkili bir yol olacaktır. Arabulucunun taraflara inanması, ikna olması karar vermesi gerekmez. Arabulucunun yapması gereken insanların gerçekte ne istediklerini sezmek ve anlamaktır. Arabulucunun önündeki olaya yaklaşımı hukukla süslenen ihtimallerden çok tarafların anlaşmaya en uygun noktalarını sezmek ve bu noktalarda buluşmalarına yardımcı olmaktır.

Tarafların ve onların avukatlarının yükselttikleri beklentilerin olması gereken düzeye inmesi, arabulucunun sorularıyla ve uyuşmazlığın çözümünün gecikmesinin taraflar üzerinde yarattığı zaman baskısıyla sağlanacaktır. Arabulucu tarafları sorduğu sorularla geleceği düşünmeye ve planlamaya sevk etmelidir. Tarafların geçmişten sıyrılıp geleceği düşünmeye odaklanmaları çözümü, tahmin edilemeyecek ölçülerde kolaylaştıracaktır. Mahkeme sürecindeki hukuki yardımları geçmiş olaylara odaklı olan avukatların arabuluculuk sürecinde aynı yaklaşımı benimsemelerinin sürece faydasının olmayacağı açıktır. Bu nedenle müvekkillerine iyi hizmet vermek isteyen avukatların arabuluculuktaki yaklaşımı gelecek odaklı ve geleceği düzenlemeye yönelik olmalıdır.

Arabulucu tarafsızlığını ve taraflarla bağsızlığını gerçek manada sağlamalıdır. Devamlı aynı kişi ve kuruluşların arabuluculuğunun yapılması bu tarafsızlığı ve bağsızlığı zedeleyecektir. Her ne kadar olması gereken bu olsa da uygulamada böyle bir düşünce yapısının işin sürekliliği ve ekonomik gerçekliklerle bağdaşmadığı ifade edilmektedir.

Arabulucunun her iki tarafın da işine gelen önerilerde bulunması süreç için faydalı olacaktır ve bunun yönlendirme olarak değerlendirilmemesi gerekir. Önemli olan önerinin arabulucunun tarafsızlığını zedelememesidir.

Arabuluculuğun başında arabulucunun taraflara yapacağı arabuluculuğun konusu ile ilgisi olmayan sohbetler ve yönelteceği sorular (nerelisiniz, tatil yapmayı sever misiniz, bir aileniz var mı, işinizden ne kadar memnunsunuz, boş zamanlarınızda neler yaparsınız) muhtemelen arabuluculuk sürecinin başında stresli olan tarafların buzlarını eritip sürece daha rahat başlamalarına yardımcı olacaktır. Sohbet niteliğindeki bu soruların açık uçlu olması (evet veya hayır ile cevaplanamayan, açıklama gerektiren sorular) ve muhatabına kendini anlatma fırsatı vermesi gerekir. Bu yöntemle taraflar, arabulucunun uyuşmazlığın anlaşılması ve çözümüne ilişkin açık uçlu sorularına yanıt vermeye hazır hale gelirler. Aynı zamanda arabulucu da sürece adapte olma ve tonlamalarını konuşma hızını ayarlama olanağı bulur. Bu yolun güven yaratmak gibi ikinci bir etkisi de vardır. İnsanların kendilerinden bahsetmekten hoşlandıkları gerçeği

unutulmamalıdır. Böyle bir başlangıç etkili bir iletişimin kurulması için iyi olacaktır.

Bu yazı AB Adalete Daha İyi Erişim Projesi Kapsamında Ankara Barosu'nda düzenlenen eğiticinin eğitimi seminerinde CEDR eğitmeni Ronald Bradbeer tarafından ifade edilen düşüncelerden derlenmiştir.

//